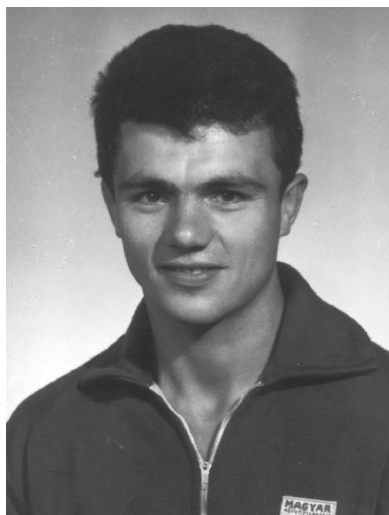

HAJBA ANTAL

kenus

1964. Tokió

Született: 1938. január 16, Mikosszéplak

Nevelő edzője: Dávid Géza

Edzője: Söptei Róbert

Egyesületei.

Versenyzőként: Bp. Honvéd (1953-1958, mint birkózó), Kossuth Kajak Klub (1956-1959), MHS (1959-1966), Egyetértés (1966-1971)

Edzőként: Egyetértés (1969-1972), Kanadai válogatott (1972), Bp. Honvéd (1972-1982), Paksi Atomerőmű SE (1982-től). Közben 1986-ban Kínában edzőtanfolyamot vezet, 1987-1988-ban a koreai válogatott kenuedzője, 1995-1996-ban a hongkongi kajak-kenu válogatott vezető edzője.

Legjobb sporteredményei:

Világbajnoki aranyérmes

Világ- és Európa-bajnoki 4. helyezett

Kétszeres Európa-bajnoki 4. helyezett

Európa-bajnoki 5. helyezett

Tízszeres országos bajnok

1966. Berlin, C1 10000 m

1963. Jajce, C1 1000 m

1965. Snagov, C1 1000 m és

1967. Duisburg C1 10000 m

1965. Snagov, C1 10000 m

C1 500 m: 1961, 1967

C1 1000 m: 1961, 1965

C1 10000 m: 1963, 1964

C2 1000 m: 1967

C1 4x500 m: 1963, 1965, 1966

Olimpiai szereplése:

1964. Tokió, C2 1000 m, Soltész Árpáddal 4. hely

A kajak-kenu berkekben csak „Tonió”-ként ismert egykori kiváló kenussal egy Rába-túrán sikerült összefutnunk. A veterán paksi kenucsapat a zord idő ellenére is becsülettel evezett. Megszállott emberek, nem kapnak aranyérmet, „csak” önmaguknak bizonyítanak!

Ha egy sérülés nem szólt volna közbe, akkor lehetséges, hogy most egy birkózószőnyeg mellett beszélgetnénk. Ugyanis Hajba Antal 15 évesen a Bp. Honvédban kezdett birkózni, remek edzők és társak között fejlődhetett. Be is került az ifjúsági válogatottba, ahol együtt készült többek között két későbbi olimpiai bajnokkal, Kozma Istvánnal és Varga Jánossal. Igaz közben kenuzott is, nem is eredménytelenül, az ifjúsági bajnokságon 4. helyet szerzett. A birkózást férfiasabb sportágnak tartotta, azonban mégsem ő, hanem egy porcleválás döntött - a kenu mellett. (1958. januárban a lába becsavarodott a szőnyegbe és megroppant.)

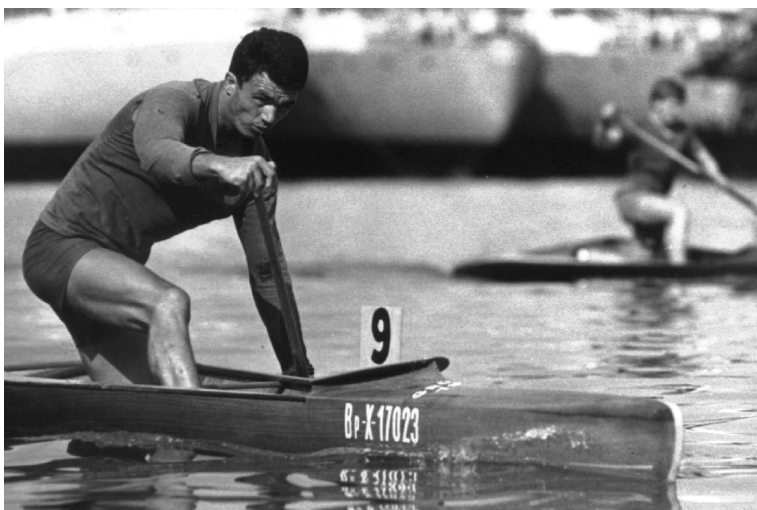
Hajba Antal Budapesten nőtt fel, még kisgyerek volt, mikor Mikosszéplakról a család elköltözött. Az édesapa kőművesként kereste kenyerét, a jobb megélhetés reményében – rövid lábatlani kitérővel – végleg a fővárosban telepedtek le. Édesanyja jelenleg is Budafokon él.

Kanyarodjunk vissza a kenuhoz és 1957-hez. A Kossuth Kajak Klubban Dávid Gézától próbálta elsajátítani a kenuzás tudományát, mígnem az egyesület megszűnt illetve átalakult, az edzőt pedig elbocsátották. Azt lehet mondani, hogy ettől kezdve edző nélkül készült, csak a válogatottnál volt edzője a 117 kg-os óriás, Söptei Róbert személyében. 1960-ban került be először a válogatott keretbe, 1961-ben a poznani Európa- bajnokságon C1 1000m-en a 7.

helyen végzett. Sorra nyerte az országos bajnokságokat. 1963-ban a jajcei világ- és Európa-bajnokságon már éremközelbe került, de végül kénytelen volt megelégedni a 4. hellyel.

Nagyon készült a tokiói olimpiára, kirobbanó erőben érezte magát. Már három éve angol nyelven egy japán kislánnyal levelezett, akinek megírta, hogy kenuzik. „*Ha sportoló vagy gyere ki az olimpiára!*” - jött a válasz. Tokióban találkoztak is, a kislány egy babát adott ajándékba, amit máig féltve őriz.

Ebben az időben ő számított az első számú kenusnak, aki Parti Jánostól átvette a képzeletbeli stafétabotot. Mellette a társaság középpontja is volt, amihez nagyban hozzájárult, hogy külföldön nem voltak nyelvi nehézségei, a magyaron kívül angolul, németül, spanyolul és oroszul is kitűnően beszélt. Sajnos egyes hajóban nem tudta kiharcolni az olimpiai indulás jogát, egy nemzetközi válogató versenyen indulásnál visszafogták a hajóját.

A verseny után hiába tiltakozott, senki nem állt mellé. Így még nagyobb elánnal készült a páros versenyre, ahol a Hajba-Soltész egység éremesélyes volt. Az olimpia előtt egy koppenhágai versenyen a szovjet páros mögött mintegy 20 cm-rel lemaradva a 2. helyen végeztek. Nagy reményekkel vágtak neki az olimpiai selejtezőfutamnak. Sajnos nehézkesen eveztek, a szovjet és a magyar hajó közé az ismeretlen versenyzőkből álló francia és dán egység is beékelődött. *Ki gondolta még akkor, hogy majd később a döntőben is ez lesz a végeredmény?* Tonióék másnap a reményfutamot lendületesen, dinamikus evezve magabiztosan nyerték.

Úgy látszott minden rendben van, készültek a döntőre, ahol az aranyérmet (de legalább az ezüstöt) szerették volna elhódítani. A döntőben a német Lewe-Böhle páros rajtolt a legjobban, őket a szovjetek és szoros harmadikként a magyarok követték. 600 m-nél a szovjet Himics-Oscsepkov duó állt az élre, megelőzve a franciákat és a Hajba-Soltész kettőst. Az utolsó 50 m-en a dánok a magyar hajót is befogták, így ismét egy 4. hellyel kellett beérnie Hajba Antalnak.

A kajak-kenu válogatott gyengébb szereplését edzésmódszertani hiba okozta. A versenyzők bivaly erősek voltak, de csak később jöttek rá a szakemberek, hogy a kajak-kenuban a keringési rendszer, az állóképesség a döntő tényező. Granek István, a kiváló szövetségi kapitány és edző kijelentette: „Állóképességgel hajóhosszokat lehet nyerni, erővel csak métereket.”

Jellemző eset az erőre. A kiváló vasi súlyemelő, Tóth Géza így fordult egyszer hozzá: „Földim! (így hívták egymást!) Cseréljünk esőkabátot, neked szélesebb vállad van!” Tonió

hitetlenkedve fogadta súlyemelő-példaképének kérését. Azonban lemérték a vállszélességét mindkettőjüknek és kiderült: Tóth Gézának van igaza.

Végül egy történet az olimpiai faluból. A szőke Soltész Árpád a megszólalásig hasonlított az olimpia úszóhőseire, Don Schollanderre. Tonió – angolul – felhívta a japán újságírók figyelmét, hogy „Schollander” milyen jól beszél magyarul. És valóban, az újságírók tátott-szájjal csodálkoztak az amerikai úszófenomén magyar tudásán. A mutatvány csak akkor bukott meg, amikor „Schollander”-nek anyanyelvén, angolul kellett volna megszólalni.

Hajba Antal pálya-futása csúcsára 1966-ban ért fel, ekkor Berlinben C1 10000 m-en világ-bajnokságot nyert. 1965-ben a snagovi és 1967-ban a duisburgi EB-n még két negyedik hellyel vétette magát észre. A mexikói olimpiára nem sikerült kijutnia.

Egyesben Tatai Tiborral és Wichmann Tamással vívott nagy harcot, míg párosban – ismét Soltésszal a hajóban – a snagovi válogató versenyen alulmaradtak a

Wichmann-Petrikovics kettőssel szemben. Érdekes, hogy az 1967-es kenu kettes bajnokságot a Hajba-Wichmann páros nyerte.

1969-től edzősködött is az Egyetértésben, 1972-ben 3 hónapig a kanadai kenuválogatott edzője volt, azonban a müncheni olimpia előtt a magyar hatóságok hazarendelték. 1972 és 1982 között a Bp. Honvédnál dolgozott, 1977-től mesteredzőként.

Tanítványai közül Buday Tamás, Frey Oszkár, Hoffmann Ervin világbajnokok lettek. 1982 óta Pakson dolgozik, ahol a nulláról indulva sikerült eredményeket elérnie az atomváros kenusaival. Tímár Géza szakosztály elnökkel a fadd-dombori kajak-kenu pálya kialakítója volt, később szakmai tanácsadó.

1986-ban edzőtanfolyamot vezetett Kínában, a Jangce partján fekvő Vuhanban. Ő készítette fel a szülői olimpiára a koreai kenuválogatottat, az olimpián egy versenyzője a középfutamba került, ezzel Ázsia legjobbjává lett. Tíz év múlva visszatért a Távol-Keletre, a hongkongi kajak-kenu válogatott vezető edzői tisztségét vállalta el.

Élete ma is mozgalmas. A kenu mellett heti kétszer teniszezik, évente Csehországban síel, de többször bejárta már az olasz és francia síparadicsomokat is. Évente két kenu-túrat szervez a Dunán, Tiszán vagy a Rábán a korosabb, veterán sportbarátok számára, legyenek ők profik vagy amatőrök. Fia csak gyermekkorában evezett, később a civil életben találta meg számításait.

Edzői hitvallása sokatmondó: „Fontos dolog egy-két olimpiai bajnokot nevelni, de nagyobb tett száz emberrel megszerettetni a sportot, akik így egészséges életmódon élnek!”

Gál László
(Vasi olimpikonok, 2001)